



## KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD BRATISLAVA

Číslo konania: S-PUSR-003430/2025

Číslo rozhodnutia: Z-PUSR-057653/2025

Miesto, dátum: Bratislava, 5.8.2025

Vybavuje, kontakt: Mgr. Ferusová Natália, natalia.ferusova@pamiatky.gov.sk

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ Bratislava“ alebo „správny orgán“) je podľa § 9 ods. 5 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) miestne príslušným správnym orgánom a podľa § 11 ods. 1 pamiatkového zákona vecne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu. KPÚ Bratislava podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

### rozhodnutie

KPÚ Bratislava podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona v nadväznosti § 33 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona **posúdil zámer vlastníka:** Rehoľa menších bratov - Františkánov, Františkánska 439/2, 81101 Bratislava-Staré Mesto (ďalej aj „vlastník“), **vykonať obnovu kovového kríža zo štítu na hlavnej Z uličnej fasáde** nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“): **Rímskokatolícky kostol Zvestovania Pána na Františkánskom nám. č. 1 v Bratislave**, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom **24/2**, nachádzajúcej sa na území Mestskej pamiatkovej rezervácie Bratislava, a **komplexnú obnovu Kamenného náhrobníka s kovovým krížom v predpolí uvedenej NKP** (situovaného pred hlavným vstupom na hlavnej Z uličnej fasáde kostola, v bezprostrednom okolí danej NKP), z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom (ďalej aj „predložený zámer“); za

### prípustný

#### a určuje nasledovné podmienky:

1. Kovový kríž zo štítu hlavnej Z fasády kostola a Kamenný náhrobník s kovovým krížom v predpolí uvedenej NKP (situovaný pred hlavným vstupom do kostola, v bezprostrednom okolí danej NKP) bude obnovený umelecko-remeselným spôsobom, prostredníctvom osôb s príslušnou špecializáciou a praxou (t.j. kovové prvky – umelecký kováč alebo reštaurátor; kamennú časť – umelecký kamenár alebo reštaurátor a pod.), pod vedením a dohľadom zodpovedného reštaurátora, v spolupráci s reštaurátormi aktuálne sa podieľajúcimi na obnove hlavnej Z uličnej fasády a bočnej S uličnej fasády kostola a fasád Loretánskej kaplnky.
2. Obnova uvedených prvkov bude realizovaná opodstatnenou kombináciou konzervačnej a rekonštrukčnej metódy s vylúčením hypotetických rekonštrukcií. Cieľom obnovy bude fyzická záchrana originálov a maximálne možné zachovanie autentickej hmotnej a pamiatkovej podstaty predmetov obnovy a ich zodpovedajúce prezentovanie v kontexte danej NKP ako aj predmetnej pamiatkovej rezervácie.
3. Pri obnove predmetných prvkov budú uplatnené výhradne klasické reštaurátorské, kováčske a kameno-sochárske technologické postupy a materiály.
4. V rámci prípravy obnovy uvedených vecí zabezpečí vlastník, prostredníctvom zodpovedných osôb s príslušnou špecializáciou a praxou podľa bodu č. 1 tohto rozhodnutia, spracovanie dokumentácie umelecko-remeselnej obnovy. V tejto dokumentácii bude bližšie špecifikovaný technický stav

uvedených prvkov, identifikované budú originálne časti a ich povrchové úpravy, ako aj ďalšie hodnotné sekundárne časti, ktoré budú tiež predmetom pamiatkovej obnovy, ďalej budú špecifikované vhodné technologické postupy a materiály obnovy podľa bodu č. 3 tohto rozhodnutia. Spracovanú dokumentáciu predloží vlastník (resp. ním poverená osoba) KPÚ Bratislava na odsúhlasenie, minimálne 30 dní pred začatím prác.

5. KPÚ Bratislava odporúča z dôvodu prevencie a ochrany Kamenného náhrobníka s kovovým krížom v predpolí danej NKP zvážiť opätovné osadenie ochranného mrežového zábradlia okolo tohto náhrobníka podľa zachovanej historickej fotodokumentácie v pôvodnej stope (t.j. pozdĺž severnej a západnej hranice vyčlenenej plochy okolo náhrobníka), príp. uplatníť iné vhodné historické alebo historizujúce nízke mrežové zábradlie. Návrh konkrétneho riešenia vopred prerokovať s KPÚ Bratislava a predložiť KPÚ Bratislava na odsúhlasenie.
6. Začiatok a predpokladaný koniec realizačných prác na obnove daných predmetov oznámi vlastník písomne 7 dní vopred KPÚ Bratislava, ktorý v zmysle § 32 ods. 13 pamiatkového zákona vykonáva v priebehu obnovy štátny pamiatkový dohľad.
7. V prípade, že počas obnovy dôjde k odhaleniu nepredvídaného nález, je dodávateľ prác v zmysle § 32 ods. 14 pamiatkového zákona povinný až do vydania rozhodnutia KPÚ Bratislava zastaviť práce, ktoré ohrozujú nález. KPÚ Bratislava rozhodne o ďalšom postupe obnovy najneskôr do troch pracovných dní od oznámenia nález.
8. Po ukončení obnovy predloží vlastník na KPÚ Bratislava v zmysle 32 ods. 15 pamiatkového zákona dokumentáciu skutočne vykonaných prác (vo forme popisu realizovaných prác, použitých materiálov a fotodokumentácie). V tejto dokumentácii budú stanovené okrem iného aj požiadavky na ďalšiu údržbu a režim užívania obnovených diel.
9. Každú zmenu zámeru posudzovaného v tomto rozhodnutí je vlastník povinný prerokovať s KPÚ Bratislava.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Toto rozhodnutie nahrádza v plnom znení rozhodnutie KPÚ Bratislava číslo: Z-PUSR-094324/2024 zo dňa 21.11.2024.

#### **Odôvodnenie:**

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ Bratislava“) začal konanie na základe podnetu vlastníka: Rehoľa menších bratov - Františkánov, Františkánska 439/2, 81101 Bratislava-Staré Mesto (ďalej aj „vlastník“), zaznamenaného do zápisnice KPÚ Bratislava z prerokovania a obhliadky zo dňa 24.7.2025 (zaevidovanej pod číslom záznamu: Z-PUSR-055455/2025, tvoriacej súčasť spisu číslo konania: S-PUSR-003430/2025), týkajúceho sa zámeru obnovy kovového kríža zo štítu na hlavnej Z uličnej fasáde nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“): Rímskokatolícky kostol Zvestovania Pána na Františkánskom nám. č. 1 v Bratislave, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 24/2, nachádzajúcej sa na území Mestskej pamiatkovej rezervácie Bratislava, a komplexnej obnovy Kamenného náhrobníka s kovovým krížom v predpolí uvedenej NKP (situovaného pred hlavným vstupom na hlavnej Z uličnej fasáde kostola, v bezprostrednom okolí danej NKP), ďalej aj „predložený zámer“.

KPÚ Bratislava sú okolnosti riešenej veci známe z predchádzajúcich konaní.

Dňa 10.6.2024 vydal KPÚ Bratislava rozhodnutie číslo: Z-PUSR-047160/2024, ktorým posúdil ako prípustný zámer realizovať obnovu hlavnej Z uličnej fasády kostola a fasád Loretánskej kaplnky.

Dňa 9.10.2025 vydal KPÚ Bratislava rozhodnutie číslo: Z-PUSR-080526/2024, ktorým schválil reštaurátorskú dokumentáciu (stupeň: návrh na reštaurovanie): „Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky: Exteriérové steny Kostola Zvestovania Pána (františkáni) v Bratislave“, vypracoval: Mgr. art. Adrián Giač, spolupracovali: Mgr. art. Jozef Barinka, Mgr. art. Tomáš Molnár, Mgr. Adriana Rečkovská PhD., september 2024, a jej doplnok: „Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, Dopĺňujúci výskum a návrh na umelecko-remeselnú obnovu okien a kovových mreží“, vypracoval: Mgr. art. Adrián Giač, október 2024, ako podklad pre realizáciu reštaurovania a umeleckoremeselnej obnovy hlavnej Z uličnej a bočnej S uličnej fasády lode a fasád Loretánskej kaplnky danej NKP.

Dňa 21.11.2024 vydal KPÚ Bratislava rozhodnutie číslo: Z-PUSR-094324/2024, ktorým z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom posúdil ako prípustné vykonať reštaurovanie kovového kríža z vrchoľu štítu na hlavnej Z uličnej fasáde kostola a kovového kríža (voľne stojaceho) pred hlavnou uličnou fasádou kostola.

Od júna tohto roka (2025) prebieha pamiatková obnova hlavnej Z uličnej fasády a bočnej S uličnej fasády kostola, súbežne s obnovou fasád Loretánskej kaplnky.

Dňa 24.7.2025 sa za účasti zástupcov vlastníka, zodpovedných zhotoviteľov pamiatkovej obnovy fasád kostola a kaplnky a zástupcu KPÚ Bratislava uskutočnilo prerokovanie a obhliadka, z ktorej bol spísaný záznam číslo: Z-PUSR-055455/2025, tvoriaci súčasť tohto spisu číslo konania: S-PUSR-003430/2025. Okrem iného bola počas tejto obhliadky a prerokovania riešená otázka obnovy predmetných kovových krížov, k reštaurovaniu ktorých bolo vydané citované rozhodnutie KPÚ Bratislava.

Po detailnej obhliadke uvedených dvoch kovových krížov, vyhodnotení ich technického stavu ako aj zhodnotení náročnosti ich výtvarného riešenia, a tiež z dôvodu obmedzených finančných možností vlastníka bolo dohodnuté, že predmetné kovové kríže je možné obnoviť umelecko-remeselným spôsobom pod vedením a dohľadom zodpovedného reštaurátora, v spolupráci s reštaurátormi aktuálne sa podieľajúcimi na obnove hlavnej Z uličnej fasády a bočnej S uličnej fasády kostola a fasád Loretánskej kaplnky. Zároveň vlastníak informoval KPÚ Bratislava, že má v pláne obnoviť i kamenný podstavec voľne stojaceho kovového kríža, ktorý spoločne s týmto krížom bol Náhrobníkom, pôvodne situovaným v areáli Ondrejského cintorína v Bratislave.

KPÚ Bratislava posúdil predložený zámer z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v zmysle § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona v nadväznosti na § 33 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona, pričom zobral do úvahy rozsah vlastníkom navrhovaných prác, súčasný technický stav a stav prezentácie uvedených predmetov (kovového kríža z fasády a celok kamenného náhrobníka s kovovým krížom), ochranu originálnych súčastí NKP a ochranu ich pamiatkových hodnôt, ako ja príslušné ustanovenia pamiatkového zákona. Podmienky, uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia vyplývajú zo základnej ochrany NKP a jej bezprostredného okolia, ochrany originálnych prvkov NKP a jej pamiatkových hodnôt ako aj z príslušných ustanovení pamiatkového zákona. Podmienky tohto rozhodnutia, týkajúce sa nutnosti realizácie obnovy odborným dodávateľom a na základe dokumentácie s návrhom obnovy, vyplývajú z požiadavky na zabezpečenie náležitej ochrany, obnovy a kvalitnej prezentácie pamiatok a vylúčenia prípadného poškodenia daných vecí neodbornými zásahmi. Cieľom pamiatkovej obnovy je fyzická záchrana originálu a maximálne možné zachovanie autentickej hmotnej a pamiatkovej podstaty predmetov obnovy a tiež ich kvalitné prezentovanie.

Na základe uvedeného KPÚ Bratislava určil vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podmienky, pri dodržaní ktorých je predložený zámer obnovy možné pripraviť a vykonať.

KPÚ Bratislava konať podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona v nadväznosti na § 33 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona, posúdil predložený zámer z hľadiska individuálnych pamiatkových hodnôt NKP,

záujmov chránených pamiatkovým zákonom, pričom nezistil dôvody, ktoré by pri dodržaní určených podmienok neumožňovali vykonať obnovu NKP, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu sa možno podľa § 53 a 54 správneho poriadku odvolať. Odvolanie možno podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia na Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava. Toto rozhodnutie je preskúmateľné -súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

*(elektronicky podpísané)*

**Ing. arch. Ján Mackovič**  
riaditeľ

Krajského pamiatkového úradu Bratislava

**Doručuje sa**

Rehoľa menších bratov - Františkánov, Františkánska 439/2, 81101 Bratislava-Staré Mesto

**Na vedomie**

Mestská časť Bratislava - Staré Mesto, Vajanského nábrežie 90/3, 81421 Bratislava-Staré Mesto

**Na založenie do spisu**

Krajský pamiatkový úrad Bratislava